

ἀλλ' εἰς ζῶντας, σφριγῶντας, σπαργῶντας Ἕλληνας. Ὁμιλοῦν σχεδὸν τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν. Ἡ δημοτικὴ τῶν ποιήσεων πλουσιωτάτη. Ἡ ἱστορία τῶν, ἣν ὁ μακαρίτης Τριανταφυλλίδης ἐκ Τραπεζοῦντος ἐσκιαγράφησεν, ἐκ τῶν ἁσμάτων καταρτίσας, ὡς Πρόλογον τῶν *Φυγάδων* του, ῥωμαντικωτάτη· ὁ τόπος τῶν ὑψηλός· οἱ ἄνθρωποι ῥωμᾶλοι, ἀστεῖοι, ἐργατικοί, ῥέοντες ὀλίγον πρὸς τὴν φιληδονίαν· οἱ χοροὶ τῶν ἀρχαϊκώτατοι, μεταβάλλοντες τοὺς ὀρχηστὰς εἰς ἀρχαίους Σατύρους. Καὶ ὅμως ὅλος αὐτὸς ὁ ῥαδινὸς ἑλληνισμὸς εἶναι καταδεδικασμένος—ἀνεκκλήτως—να ἐξαρμενισθῇ, να ἐκτουρκισθῇ καὶ πρὸ παντὸς ἄλλου να ἐκρωσισθῇ! Ἡδὴ θ' ἀπωλέσαμεν ἴσως περὶ τὸ ἡμῖς ἑκατομμύριον τοιούτων ἀποκαυκασθέντων ὁμοεθνῶν μας! Θὰ τοὺς ἀπολέσωμεν ὅλους, ἐὰν δὲν τοῖς ἀνοιξώμεν τοὺς λειμῶνας τῆς Πελοποννήσου ἢ τὰ ὄρη τῆς Στερεᾶς ἢ τοὺς κάμπους τῆς Θεσσαλίας. Εἴμεθα ὁ ἀραιότερος συνφιτισμένος τόπος. Ἀφοῦ οἱ Γερμανοὶ ἐποφθαλμιῶσι να προκαλέσωσιν ἐνταῦθα συνοικισμὸν, διὰ να εὐχαριστηθῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ πλανοδίου ἱππότου Σιούμαν! Ἀς προλάβωμεν ὅλας αὐτὰς τὰς ἐποφθαλμιᾶσεις συνοικίζοντες, ἀντὶ Ἰταλῶν ἢ Γερμανῶν, Ἕλληνας. Ἀφοῦ ἡ ἀποκέντρωσις τοῦ ἑλληνισμοῦ μᾶς ἔφερεν ἐθνολογικῶς καὶ πολιτικῶς τόσῃν βλάβῃν, ἃς δοκιμάσωμεν ἤδη τὴν συγκέντρωσιν, ἃς ἐνισχύσωμεν ἤδη τὸ λευκὸν φῶς τῆς ἐστίας. Ἀς φέρωμεν ἐδῶ ὅλας τὰς ἑλληνικὰς ποικιλίας, διὰ να ἐξωραίσωμεν τὸ ἑλληνικὸν εἶδος. Συγχαίρομεν ἐξ ἐθνικῆς καρδίας τὸν κ. Τρικούπην διὰ τὸ κονδυλίον τῶν 300 χιλιάδων δραχμῶν. Ἀλλὰ νομίζομεν ὅτι ἡ γενναία πολιτικὴ, ἣν ἐγκαινιάζει διὰ τοῦ κονδυλίου αὐτοῦ, θὰ **ποδίσῃ**, διὰ τῆς ἀνεπαρκείας τοῦ ζητουμένου ποσοῦ. Περὶ τοιούτων σκοπῶν τὸ πνεῦμα τῆς φειδουῆς εἶναι πνεῦμα ὀλέθριον. Ἡ *μικρία* καταστρέφει τὰς καλλιτέρας ιδέας.

Ἐξορκίζομεν Βουλὴν καὶ κυβέρνησιν να ἀναβιβάσῃτε

τὰς 300 χιλιάδας εἰς ἓν ἑκατομμύριον καὶ να σχηματίσωσιν ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν ἰσχυροτέρων νοῶν καὶ τῶν τιμιωτέρων διαχειριστῶν πρὸς ἐπιτυχὴ διεξαγωγὴν τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ἔργου!

Δὲν θέλομεν να εἰπώμεν ἀκόμα ὅτι ἀπέτυχεν καὶ ὁ νέος Διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας, μαζὺ μὲ τόσους ἄλλους μακαρίτας συναδέλφους του, ἐξαίρεσει δύο καὶ μόνον, ὧν ὁ εἰς ζῇ καίτοι μὴ ἀστυνόμος, τοῦ **Βρατσάνου** καὶ τοῦ **Μπούτου**. Δυνάμεθα ὅμως ἀπὸ τοῦδε να διαλαλήσωμεν ὅτι ἀπέτυχεν εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀργάνων του. Ἡ ἀνικανότης καὶ ἡ ἀπειρία τῶν πλείστων ὑπαστυνόμων του ἐνεθάρρυναν πολλοὺς λωποδύτας, οἵτινες, ἃς τὸ εἰπώμεν πρὸς τιμὴν τῆς προκατόχου ἀστυνομίας, εἶχον κυριευθῇ ὑπὸ τρόμου καὶ ἐφάνιντο καταδικασμένοι εἰς τὸν δι' ἀκλεψίας θάνατον. Ἀρκεῖ να ὑπομνήσωμεν ἐνταῦθα ὅτι ἐν τῷ Ε'. Τμήματι διὰ τὴν δραστηριότητα τοῦ τότε ὑπαστυνόμου κ. Σ. Ἀγγελουπόλου δὲν ἐτόλμα τὰ ξεμυτίση λωποδύτης. Τὸ τμήμα ἐκεῖνο ἐπίσης ἀπήλαυε καὶ σχετικῆς καθαριότητος. Τώρα σχεδὸν κάθε νύξ ἔχει να διηγηθῇ καὶ τὸ κατόρθωμά της. Εἰς τὰς κυριωτέρας ὁδοὺς, τὴν τοῦ *Σταδίου*, τὴν τοῦ *Αἰόλου*, ἐκδιάζονται καταστήματα. Ὁ κ. Διευθυντὴς πρέπει βεβαίως να γνωρίζῃ ὅτι καὶ κλητῆρες πολλοὶ εἰσὶ συνεννοημένοι μετὰ λωποδυτῶν. Ἐπὶ τῆς παρελθούσης ἀστυνομίας ἱκανοὶ τοιοῦτοι εἶχον καταγγελθῇ ὀρισμένως· ἀλλ' οἱ προστάται τῶν ἐφάνησαν ἀνώτεροι τοῦ ἐγκλήματος. Αἱ Ἀθηναὶ τώρα ἐμεγάλωσαν καὶ τὰ δράγματα τῶν εὐρωπαϊκῶν μεγαλοπύλων ἐν σμικρῷ ἐπαναλαμβάνονται καὶ ἐδῶ. Ἀρχιλωποδύται ἐνοικιάζουν μικρὰ ταπιφράγκα, καὶ ἐκεῖ γίνονται τὰ διαβούλια τοῦ τάγματος καὶ διατάσσονται αἱ νυκτεριναὶ κινήσεις τῶν σωμάτων καὶ τῶν ἀποσπασμάτων. Γίνονται ὅλα αὐτὰ χωρὶς να τὰ ξέουρον οἱ ἄργοι κλητῆ-

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ

λῃνος, ὅστις ἤθελεν ἀποτολμήσει να βεβηλώσῃ τὰ θεοσαλικά ἐδάφη.

Ταῦτα γράφων γράφω ἐξ ἀγνοῦ πατριωτικοῦ αἰσθήματος ἐμπνεόμενος, ὅπως δεῖξω εἰς τοὺς ἀρχολιπάρους τῶν Ἀθηνῶν ποῦ φέρονται διὰ τῆς μωρομονομανίας τῶν τῆς Δονκιωτικῆς.

Πηλεὺς.

Περιττὸν να εἰπώ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἀνω ἀλληλογραφίας ὅπως ἀφερῇ καὶ μπράβο ἔλαβα παρὰ τοῦ Πασᾶ, ὅστις κατενθουσιάσθη ἐξ αὐτῆς, καὶ πολὺ περισσότερον, ὅτε εἶδε αὐτὴν δημοσιευθεῖσαν ἐν τῇ *Κλειοῖ* μετὰ τῶν ἐξῆς ὑποσημειώσεων.

«Δημοσιεύοντες τὴν ἀνω ἐκ Λαρίσσης ἀλληλογραφίαν ἀνδρὸς φιλοπάτριδος ὅσον καὶ φιλαλήθους, δὲν δυνάμεθα ν' ἀποκρύψωμεν τὴν λύπην ἡμῶν διὰ τὰς γραφομένας πικρὰς ἀληθείας καὶ ν' ἀποδοκιμάσωμεν τὰς βαρεῖας ἐκφράσεις, ἰδίως τὰς κατὰ τῶν ἐλλήνων ἀξιωματικῶν, μετὰ τῶν ὁποίων ἀνομολογοῦνται πλείστοι ἀξιώλογοι ἄνδρες. Κατ' ἀρχὴν ἡ *Κλειὸς* οὐδέποτε δημοσιεύει ὑβριστικὰς διατριβὰς, ἐξαιρετικῶς δὲ δημοσιεύουσα τὴν ἀνω, δηλοῖ, ὅτι τοῦ λοιποῦ δὲν θέλει λαμβάνει ὑπ' ὄψιν δριμύως γεγραμμένας διατριβὰς ἢ ἀνταποκρίσεις. Ταῦτα χάριν τῆς ἀξιοπροσέπειας τοῦ ἡμετέρου σφύλλου».

Ἐν τούτοις ἐξηκολούθουν βιῶν ἐν Λαρίσσει μπέηκη

ΜΙΑ ΤΟΥΡΚΟΠΟΥΛ' ΑΓΑΠΗΣΑ.

1878

(Ἰδ. ἀριθ. 280).

Ὅταν, ἀξιότιμε κύριε Συντάκτα τῆς φιλοπάτριδος *Κλειοῦς*, βλέπων τοὺς πυριτιδοφάγους μαχητὰς τῆς Πλέβνας καὶ τοῦ Κᾶρς νήστεις νυχθημερόν ἐργαζομένους πρὸς ἀνέγερσιν ὀχυρωμάτων περὶ τῆς Λαρίσσης, ἣν κατέστησαν φρούριον ἀπόρρητον, κατὰ τὴν ὁμολογίαν γερμανῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν, ἀναπολῶ τὰ γελοῖα ὀχυρώματα τοῦ Πειραιῶς τὰ διὰ τῆς ἱστορικῆς *Κοψαχειλίας* τοῦ 21 ἐξοπλιζόμενα, οἰκτεῖρω ἑμαυτὸν ὅτι ἔλλην εὐρέθη γεννημένος.

Πεντηκονταχιλίοι μαχηταὶ, ἡλιοκαεῖς, λάσια, γυμνὰ στήθη ἐπιδεικνύοντες, πλημμυροῦσι τὴν Λάρισσαν μόνην ὑπὸ ἀνδρείων καὶ ἐμπειροπολέμων στρατηγῶν ἀγόμενοι.

Ἐκαστον σπάρτον τῆς Θεσσαλικῆς πεδιάδος ἐγκρύπτει καὶ μίαν λόγγην φανατικοῦ μουσουλμάνου, ἐτοίμην να κατασχίσῃ διαμῖς τὰ στήθη τοῦ πρώτου μωροῦ ἑλ-

ρες; Ἀκούομεν ὅτι καὶ εἰς τὸν κ. Κοσσονάκον ἐκόλλησεν ἡ ψώρα τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων. Ὑπάρχουν μάγειροι ἰδιωτῶν πληροῦνται μισθὸν ἐκτάκτου κλητῆρος. Αὐτὰ ἔχουν ὄνομα, τὸ ὅποῖον δὲν θέλομεν νὰ εἰπώμεν ἐλπίζομεν ὅτι θὰ τὸ συλλάβῃ ἡ φιλοτιμία τοῦ κ. Διευθυντοῦ. Ἄς μὴν ὑπομνήσωμεν ἐπίσης πρὸς τιμὴν τοῦ καὶ ἐκεῖνο ὅπερ εἶπεν εἰς τὸν προσφιλεῖ ἱατρὸν κ. Χρήστον Ράλλην, ὅστις διὰ τῆς χαρακτηριζούσης αὐτὸν γενναίας πολιτείας ἀνέλαβε νὰ καταγγεῖλῃ χωροφύλακα ὅστις ἔδερνε ἀνηλεῶς με χεῖρας καὶ πόδας πολίτην. Ὅλα αὐτὰ ἄς τὰ λησμονήσωμεν, ἀλλὰ τὰς νυκτερινὰς Ἀθήνας νὰ τὰς κάμωμεν βασιλεῖον λωποδυτῶν, αὐτὸ βεβαίως δὲν δύναται νὰ τὸ ἀπαιτήσῃ ὁ κ. Κοσσονάκος παρὰ τῆς πρωτεύουσας, ὡς θυσίαν πρὸς τὰς λοιπὰς ἀρετὰς τοῦ. Ὁφείλει λοιπὸν νὰ λάβῃ εὐρὺ κόσκινον, μὲ πολὺ μεγάλας τρύπας, ἀπὸ τὰς ὁποίας νὰ χωροῦν νὰ βγοῦν καὶ κλητῆρες καὶ ὑπαστυνόμοι, νὰ ἀναλάβῃ οὕτω μέγα κοσκίνισμα τῶν ὀργάνων τοῦ, νὰ στείλῃ εἰς τὸν διάβολον συστάσεις βουλευτικάς, νὰ μὴ κάμῃ ψωροδιακρίσεις μεταξὺ ἀνθρώπων τοῦ Κουμουνδούρου καὶ ἀνθρώπων τοῦ Τρικούπη, νὰ εὕρῃ ἀνθρώπους καθήκοντος, νὰ παύσῃ τοὺς ἐκτάκτους κλητῆρας, καὶ νὰ ἐκλέξῃ μεταξὺ τῶν χρηματισάντων ὑπαστυνόμων τοὺς ἱκανωτέρους, νὰ προβῇ δὲ καὶ εἰς τὴν σύνταξιν νομοσχεδίου πρὸς βελτίωσιν τοῦ κλάδου τοῦ, ὡς ἀπὸρροῖαν μελετῶν τῆς συστηθείσης πανελληνίου δέσμης τῶν Διευθυντῶν τῆς Ἀστυνομίας, ἄλλως νὰ πάρῃ τὸ καπελάκι τοῦ καὶ νὰ διορισθῇ Δικηγόρος παρ' ἀπασί τοῖς ἐν Ἀθῆναις δικαστηρίοις.

Νὰ μαζευθῶμεν δὲ ὅλοι οἱ πολῖται οἱ ζητοῦντες ἀσφάλειαν καὶ ὑγείαν, πλὴν τινων Τσατσεμπορών τῆς Ὀδοῦ Ἐρμού, τῶν ὁποίων οἱ ἐλλειπεῖς πῆχεις ἐθραύσθησαν ἐπὶ τῶν νώτων των, καὶ δι' ἀναφορὰς μας νὰ ζητήσωμεν τὸν

διορισμὸν τοῦ Βουλευτοῦ Μεσσηνίας κ. Μπούτου, ὡς μόνου ἀστυνόμου τῆς πόλεως Ἀθηνῶν, νῦν καὶ ἄει καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Τούλχιστον αὐτὴ ἡ ἐπὶ τῆς ὑγείας ἐκ τυφλοποντίκων καὶ ἀσπαλάκων συνισταμένη ἐπιτροπὴ δὲν διατάσσει τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν κάρρων τῶν σκουπιδιῶν; Μὲ τριάττα κάρρα ἀδειάζει τὸ ἀθηναϊκὸ σκουπιδαριό; Πλὴν τούτου ἡ ἀστυνομία δὲν κατῴρθησε νὰ περιορίσῃ τὴν αἰσχρὰν συνήθειαν τοῦ νὰ ρίπτῃ εἰς τοὺς δρόμους τὰ σκουπιδία, τὰ ὅποια ἂν περάσῃ τὸ κάρρον, τότε ἀφαιροῦνται! Καὶ ἔστιν ἰδεῖν γάτας σὺν ποντικοῖς καὶ γατουδίαις καὶ ὄρνισι καὶ σκύλοις καὶ ὅλοις τοῖς πτερωτοῖς καὶ τετραπόδοις!

Προχθὲς ἀνεχώρησεν μεταβαίνων εἰς Κωνσταντινούπολιν ὁ εὐφυὴς φίλος μας ἱατρὸς κ. **Ι. Ζῆφος** ἐφελκύσας τὴν ἰδιάζουσαν ἀγάπην καὶ τὴν ὑπόληψιν ὅλων τῶν ἐν Συνεδρίῳ συναδέλφων τοῦ διὰ τῆς τόσον πρωτοτύπου ἰδιοφυίας τοῦ καὶ πρωτοτυπωτέρας ἀκόμα γλώσσης τοῦ. Ὁ κ. Ζῆφος εἶναι ἐκ τῶν συνδεόντων πολλὴν ἱατρικὴν πεῖραν μὲ διακαῇ πρὸς τὴν ἐπιστήμην ἔρωτα. Εἶναι ὁ πρῶτος ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀποκαλύψας τῷ ἐκεῖ ἑλληνισμῷ τὰς ἀρχὰς τοῦ δαρβινισμοῦ, ἐξετάζει δὲ ὅλα τὰ πνευματικὰ καὶ φρενολογικὰ φαινόμενα ὑπὸ καθαρὰν ὑλιστικὴν καὶ φυσιολογικὴν ἔποψιν. Καταγίνεται καὶ εἰς μέγα σύγγραμμα περὶ τῶν φαινομένων τοῦ πνεύματος ὑπὸ τὴν ἔποψιν αὐτήν. Ἐν τῷ συνεδρίῳ εἶπε πολλὰς ἀληθείας, τὰς ὁποίας ἄλλοι θὰ ἐδίσταζον νὰ ἐκστομίσουν διότι πρὸ παντὸς ἄλλου ἔχει τὸ θάρρος τῆς γνώμης τοῦ. Εἰς τὴν συναναστροφὴν τοῦ πράγματι σπινθηρίζει ἡ χιανὴ τοῦ εὐθυμίας ἀναδίδεται ὑπὸ χίλια χρώματα καὶ

ζωή, ἔχων πάντοτε κατὰ τοὺς περιπάτους μου καθάσθη συνοδόν.

Ἦτο Παρρασκευή, Χατζήδες δὲ τινες ἐπιστρέφοντες ἐκ Μεδινᾶς εἶχεν ἐξέλθει ὅλος σχεδὸν ὁ τουρκικὸς πληθυσμὸς ὅπως τοὺς ὑποδεχθῇ ἐκτὸς τῆς πόλεως.

— Αἱ, μοῦ εἶπεν ὁ πασσὰς τότε σκωπτικῶς, σήμερον εἶνε εὐκαιρία νὰ πᾶς νὰ διελέξῃς ἀπὸ ταῖς χανούμισαῖς ποῖα θέλεις, ποῦ θὰ ᾔην ὅλαις βγαλμέναις ἔξω, καὶ γὰρ τὰ ἄλλα εἶνε δική μου δουλιὰ.

Ἔσπευσα ἀμέσως ἐκτὸς τῆς πόλεως πρὸς ἄγρην τῆς Τουρκοπούλας μου τῆς ὄνειροπολουμένης εἰσέτι.

Γραφικώτατον ἦτο τὸ θέαμα τῶν ἐκτὸς τῆς πόλεως συναθροισθέντων τούρκων καὶ ὠθωμανίδων.

Τὰ ἄσπρα σαρίκια των καὶ κόκκινα φεσάκια ὡμοιάζον σὰν κάμπο στολισμένον μὲ χαμῶμηλα καὶ παπαροῦνες.

Πέντε χιλιάδες τούλχιστον γιασουμάκια, φερετζέδες, σαλβάρια, καφτάνια, καὶ δέκα χιλιάδες ποδαράκια γυναικεῖα μέσα σὰ μικρὰ πασουμάκια, πέντε χιλιάδες μύταις, δέκα χιλιάδες μμάτια φεγγίζοντα, ἄλλαις δέκα χιλιάδες χεῖλη, τὸ ἐν τύπτον τὸ ἄλλο, ἐπλήρουν τὴν ἐκτὸς τῆς Λαρίσσης πεδιάδα.

Μεταξὺ δὲ ὅλων τούτων περιφερόμην ἐγὼ, δέκα βήματα ὀπισθεν σύρων τὸν καθάσθη μου ἐν ἑορτασίμῳ στολῇ.

Τὸ μμάτι μου γαῦρον κατέτρωγε ὅλας ἐκεῖνας τὰς

δέκα χιλιάδας γυναικεῖα μμάτια τὰ ἀπαστράπτοντα ἀπὸ τὰ γιασουμάκια.

Ἔχουν καὶ ἡ τουρκοπούλες τὰς πονηρίας των.

Μερικαῖς καθήμεναις ἐπὶ τῶν χόρτων εἶχον ἐξηπλωμένους τοὺς πόδας ἀμελῶς καὶ ἀνασυρμένα τὰ σαλβάρια, ὥστε τῆς κνήμης ἡ θέα σχεδὸν μέχρι γόνατος νὰ ᾔελευθερά.

Ἄλλοι εἶχον ἀπορρίψει τὰ γιασουμάκια καὶ ἀποκαλύψει ἐντελῶς τὰ πρόσωπα τὰ τόσον θελκτικὰ, τόσον γλυκὰ πρόσωπα ἐκεῖνα, δι' ὧν κοσμοῦνται τὰ ἡδονικὰ πρόσωπα τῶν ὠθωμανίδων.

Ὅταν ἐβλεπα τὰ ἐπαφροδίτως ὀγκούμενα ἐκεῖνα στήθη, τὰ ἐρυθρὰ χεῖλη, τὰ μαῦρα μμάτια, τοὺς λευκοτάτους ὀδόντας, τὰ μεγάλα φρύδια, τῆς ζωγραφισταῖς μύταις, τὰ τρεμουλιαχτὰ μάγουλα, τὰ παχουλὰ χέρια καὶ ἔτι παχουλότερα πόδια, μοῦ ἤρχετο νὰ κάμω γενικὴν ἐφοδὸν εἰς τὸν γυναικεῖον ἐκεῖνον σωρὸν, νὰ λεηλατήσω, ν' ἀρπάξω καὶ ξεσχίσω καὶ ὅπου τὸ ἐβγαλῇ ἡ ἄκρα.

Ἀπὸ τῆς ἀποφάσεώς μου ταύτης μ' ἀνεχαίτισε μόνον ἡ ἰδέα, ὅτι θὰ μὲ σκότωναν, ἐνῷ ἐγὼ οὐδόλως εἶχον τὴν μωρίαν νὰ εἰπῶ τὸ ἀποθνήτω ἡ ψυχὴ μου μετὰ τῶν ἄλλοφύλων.

Νὰ βλέπῃ τις πέντε χιλιάδας γυναικας ἐν παρατάξει καὶ νὰ μὴ δύναται νὰ ἔχῃ οὔτε μίαν ἐξ αὐτῶν, δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἀπελπιστικώτερον πρᾶγμα, Ταντάλου ἀγωνία, Προμηθεὺς βάσανος.

ἐκλάμψεις. Ἐφ' ᾧ καὶ ὑπὸ πολλῶν συναδέλφων τοῦ ὀνομάσθη ἡ καρδιά τοῦ Συνεδρίου. Μᾶς ἐπεφόρτισε νὰ δηλώσωμεν ὅτι φεύγει καταγοητευμένος ἐξ Ἀθηνῶν ὃχι μόνον ἀπὸ τοὺς συναδέλφους του, ἀλλὰ καὶ παρ' ὅλης τῆς κοινωνίας· ἂν καὶ ἤθελε πλειοτέραν νὰ πνέῃ ζωὴν καὶ ὀλιγωτέραν σκόνην νὰ ἀναπνέῃ ἡ κοινωνία αὐτή. Τὴν πρῶτην μάλιστα ἡμέραν εἶχε παραγριέψει· τὸν προσέβαλλον ἅμα τῇ εἰς Ἀθήνας ἀνόδῳ τοῦ ὁ καυστικώτερος ἥλιος καὶ ἡ ἀναιδεστερά σκόνη. Ἀπηλπισμένος ἐλθὼν εἰς τὸ Γραφεῖόν μας εἶπε μετὰ τὴν δυνατὴν του γλώσσαν: Ἀπορῶ με τοὺς Ἀθηναίους αὐτοὺς πῶς δὲν ἀφίνουνε αὐτὴν τὴν σκόνην καὶ αὐτὸν τὸν ἥλιο καὶ νὰ φύγουνε! Ἀλλ' ἐπειτα ἡμέρεψε καὶ τώρα φεύγει ἀπὸ τὰς Σειρήνας Ἀθήνας σχεδὸν πονῶν. Τῷ εὐχόμεθα κατευόδιον καὶ ἐπειδὴ ἔχομεν τὴν ἀδυναμίαν εἰς τὴν κουβέρτα του, διερμηνεύομεν συνάμα τὸν πόθον πολλῶν συναδέλφων τοῦ καὶ ὅλων τῶν γνωρισάντων αὐτὸν ν' ἀφήσῃ καὶ αὐτὸς τὴν λάσπην καὶ τὸν ἀχρεϊέστερον τοῦ Ἀθηναίου κονιορτὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ νὰ ἐγκαταστήσῃ ἐνταῦθα τὴν σκηνὴν τῶν χαριτολογιῶν του.

Δὲν πιστεύομεν ὁ κ. Καραπάνος ν' ἀπαλλαγῇ τόσῳ ὀγλίγωρα τοῦ φοβεροῦ ἀντιπάλου τοῦ Ἀμβράζη, ὅστις ἰδοὺ τί γράφει ἡμῖν ἐξ Ἄρτας: «Μάθε, φίλε μου, ὅτι οἱ ἐκλογεῖς μου μετὰ ὑπεδέχθησαν ἐνθουσιωδέστατα, ἀπαιτοῦσι νὰ ἐκτεθῶ καὶ πάλιν, καὶ περιμένουσιν ἀνυπομόνωος τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν διὰ τῆς ἐλευθέρως καὶ εὐλικρινοῦς ψήφου των θὰ μετρίξωσιν αὐτοὺς ἀντιπρόσωπόν των· λέγουσι δὲ μετὰξὺ των διὰ τῆς ἀπλῆς, πλὴν εὐλικρινοῦς γλώσσης των: «ὦρὲ παιδιὰ! Καὶ ἐκάτὸ φορὰς ἂν μᾶς τὸν ἀκυρώσουν τὸν βουλευτὴ μας, ἐμεῖς ἄλλαις ἐκάτὸ θὰ τὸν στείλωμε πάλιν. Νὰ ἰδοῦμε, τί θὰ κάνουν, ὅσῳ ποῦ νὰ ἀποστάσουν!» Καὶ τὴν φορὰν αὐτὴν θὰ ἔλθῃ

μετὰ πανοπλίαν πιστοποιητικῶν ὅτι εἶναι ὑπὲρ τὰ τρία· κοντα γεγονώς καὶ ὅτι ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀγορεύῃ ἡμερονύκτια ὁλόκληρα ἐναντίον τῶν καταπίεσεων τοῦ Καραπάνου Βέη κατὰ τῶν πτωχῶν ἀγροτῶν.

Ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι μαντεύομεν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἀμβράζη ὅτι θὰ ἐκκολληθῇ ὁ Ἕλλην Πάρνελλ τῶν Ἀρτινῶν Ἱρλανδῶν.

Ἦτο σπαραξικάρδιον! Ὁ κ. Δεληγιάννης μετὰ ὅλον τὸ κόμμα του, εἰς ἐκδρομὴν εἰς Κουκουβάουνες ἐπιβαινὼν αὐτὸς καὶ τὸ κόμμα του μιᾶς καὶ μόνης ἀμάξης!

Ὁ πρῶτος ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν περιειργάζετο τὰ παράθυρα τοῦ ὑποδηματοποιοῦ Περπινιά.

Δύο οἱ ὁποῖοι τὸν εἶδον:

— Τί κάνει;

— Τί κάνει! Ὁ ἄνθρωπος θὰ πάρῃ παπούτσια!

— Μὰ δὲν τοῦ τᾶχουν δώσει σ' τὸ χέρι!

Διὰ τὸ ταχυδρομεῖον ἔχομεν φαίνεται ἀκόμα χειμῶνα βαρύν· ἀπὸ μηνὸς ἡ μετὰ τοῦ Ξηροχωρίου συγκοινωνία γίνεται ἀκόμα διὰ θαλάσσης, ἐνῶ πρὸ πολλοῦ ἔπρεπε ν' ἀρχίσῃ ἡ διὰ ξηρᾶς ἀποστολὴ τῶν ταχυδρομικῶν φακέλων, ἀφοῦ τὰ ταχυδρομεῖα τῆς ξηρᾶς λειτουργοῦσι τακτικώτατα τετράκις τῆς ἐβδομάδος!

Πιστεύομεν ὅτι αἱ παρατηρήσεις ὅς ἐκάστοτε κάμνομεν πρὸς τὴν Γενικὴν Διεύθυνσιν τῶν Ταχυδρομειῶν ἐπὶ

Ὅλα μοῦ ἔπτατον ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

Τὸ φεσάκι μου στράβωσε, στράβωσε, ἐκρεμάσθη σχεδὸν εἰς τὸ ἓνα αὐτί μου.

Τὰ κομπολόγια μου τὰ ἔσπασα καὶ ἔσπειρα τοὺς κόκκους αὐτῶν μετ' ἀγανακτῆσεως εἰς τὸ ἔδαφος.

Ἀπὸ τὸ πολὺ στρίψιμο ὀλίγον ἔλειψε νὰ κόψω τὸ μουστάκι μου.

Ἐκτυποῦσα τὰς πέτρας μετὰ τὰ παπούτριά μου καὶ ἔφτιανα σιγάρα ἐν κατόπιν τοῦ ἄλλου, ὅπερ μόλις εἶχον ἀνάψει, ὡς καὶ αὐτὸν τὸν ὑπεκπιστὴν μου καθάσθη κατήνησα νὰ τὸν διώξω.

Ἦρχισα νὰ φεύγω ὡς ὁ Λῶτ τὴν καταστροφὴν τῶν Σοδόμων καὶ Γομόρων τοῦ γυναικείου ἐκείνου σωροῦ, χωρὶς νὰ στρέφω οὔτε βλέμμα ὀπισθεν.

Εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν ἐν ἣ ἐπεκράτει σχεδὸν ἐρημία καὶ ἐπῆρα τυχαίως τὰ στενοσόκακα.

— Ψίτ! ἠκούσθη φωνὴ τις ἀπὸ ἑνα καφάσι. Αἱ τουρκοπούλες εἶνε πολὺ τολμηρότεραι ἀπὸ τὰς ἰδικάς μας.

Στρέφω τὸ ὄμμα πρὸς τὰ ἄνω, βλέπω, καὶ τί νὰ ἰδῶ;

Ἦτο ἄγγελος, χερουβὶμ, σεραφὶμ, οὐρὶ, Κνιδία, Ἀφροδίτη, θεὰ, τί ἦτο τέλος πάντων ἐκεῖνο τὸ πρόσωπον ποῦ εἶδα, δὲν εἰξεύρω.

Τὰ ξέπλεχα καὶ μαῦρα μαλλιά της ἐκρέμοντο ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ προσώπου της ἀτμηλωδῶς, ἦτο δὲ τὸ πρόσωπον ἐκεῖνο στρογγύλον, ῥοδόχρουν, μετὰ ἑπτά μμάτια ποῦ ἔρριπτον σαΐταις. Ἐνόμιζα, ὅτι ἀπὸ τὸ στοματάκι της

ἔσπετον κρίνοι καὶ τριαντάφυλλα. Τὸ χεράκι της, παχουλὸ παχουλὸ, ὡς μικροῦ νηπίου, ἐσχημάτιζε παρὰ τὸν καρπὸν δίσπαις ὡς τραχιλὰ, καὶ, ὕψιστε θεέ, εἶχε τὸ στῆθος ἡμιάνοικτον, ζεθληκυμένον, ξεκούμποτο, ἀνοιγμένο, γυμνὸ, πῶς νὰ σᾶς τὸ πῶ τέλος πάντων, δηλαδὴ ἔτσι μοῦ ἐφάνη, διότι καλὰ καλὰ δὲν ἐπρόφθασα νὰ ἰδῶ τίποτα, καθόσον σὺν τῷ ᾤει, ἐγένετο καὶ ἄφαντος ἡ θεὰ μου ἐκείνη.

Ἐμείνα χάσκων μετὰ τεταμένους πρὸς τὰ ἄνω ὀφθαλμοὺς καὶ σταυρωμένα χέρια.

Δὲν εἰξεύρω πόσῃ ὥρᾳ ἔμεινα εἰς τὴν θέσιν αὐτήν, ὅποτε ἡ αὐτὴ κεφαλὴ προέκυψεν ἐκ τοῦ παραθύρου.

Μετὰ γλυκύτατον, ὡς ζεφύρου αὔρα, μειδίαμα εἰς τὰ μικρὰ κοράλλινα τῆς χεῖλι πλανώμενον, μοῦ εἶπεν ἡ κόρη ἡ ἀγγελική.

— Τί στέκεις;

Τί στέχω; Καὶ δὲν με ἐρωτοῦσε καλλίτερα ἂν μποροῦσα νὰ φύγω; Ἦμουν ἐκεῖ καρφωμένος, ὡς ληστής ἐπὶ σταυροῦ, ἀλυσσοδεμένος ὡς Προμηθεὺς δεσμώτης.

Ὁ τόπος ὃν ἐπάτουν τὰ πόδια μου ἦτο ὁ Γολγοθᾶς.

Ἡ τουρκοπούλα μου, ἡ φαρσί γνωρίζουσα τὰ ρωμαίτικα, εἶχε τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἀπόλυτον ἐλευθερίαν, ἐνεκα τῆς ἐξόδου πάντων καὶ πασῶν τῶν ἐν τῷ οἴκῳ της τῷ πατρικῷ ἐνυπαρχόντων ὄντων πρὸς ὑποδοχὴν τῶν Χατζιδῶν.

Ἀπῆλθον καὶ ἐξελθὼν τῆς πόλεως ἠρξάμην πρὸς τὴν

τῇ βράσει παραπόνων ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν ἢ ἐκ τῆς πρωτευούσης λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν εὐμενῶς, διότι μεταξὺ τοῦ τύπου καὶ τῆς διοικήσεως πρέπει νὰ ὑπάρχῃ πλήρης συνάφεια. Αὐτὸ θὰ πῇ ἐλευθέρως πολιτεύεσθαι καὶ κυβερνᾶσθαι. Ὁ κ. Μανσόλας μάλιστα, ὃν τόσον θερμῶς ὑπεστήριξεν ὅλος σχεδὸν ὁ τύπος, ὀφείλει νὰ μᾶς ἀκούῃ περισσύτερον χάριν τοῦ σκοποῦ ὃν προτίθεται.

Ἐν τῷ Αἰῶνι ἐδημοσιεύθη ἡ ἐν τῷ Συνεδρίῳ τῶν Ἑλλήνων ἀναγνωσθεῖσα τόσῳ σαφῆς καὶ ἐπὶ καθαρῶν γεγονότων στατιστικῆς καὶ παρατηρήσεως ἐδραζομένη μελέτη περὶ τῆς περισυνῆς ἐν Ἀθήναις ἐπιδημίας τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ. Τὰ συμπεράσματα τοῦ κ. Βάφα, ἀπόρροια θετικῶν παρατηρήσεων καὶ λίαν πειστικῶν ἐπιχειρημάτων ἐπιβρίπτουσιν ὅλην τὴν κατάραν τῆς πόλεως ἐπὶ τῆς ἐλαφρότητος τῶν δημοτικῶν καὶ ὑγειονομικῶν ἀρχῶν, ἐλαφρότητος καθαρῶς ἐγκληματικῆς, δι' ἣς ἂν ὄχι ποινικῶς, διὰ τὸ ἀκαταλόγιστον τῶν ἀπαρτιζόντων αὐτὰς—ιδίως τὰς δημοτικὰς—μελῶν, ἀλλὰ διοικητικῶς ἐπρεπε νὰ τιμωρηθῶσιν. Ἡ ἀνάλυσις τοῦ κ. Βάφα, ἱατροῦ ἐκ τῶν εἰδικωτέρων διὰ τὰς ἐνδελεχεῖς καὶ ἐπιστημονικὰς αὐτοῦ μελέτας ἐπὶ τῆς ὑγιεινῆς καταστάσεως τῆς πόλεως Ἀθηνῶν, ἀνεῦρεν ὡς ἀποκλειστικὰς αἰτίας τῆς ἐπιδημίας τὴν ἀνάμιξιν τοῦ μεμολυσμένου ὕδατος τοῦ Κεφαλαρίου μετὰ τοῦ Ἀδριανεῖου ὑδραγωγείου καὶ τὴν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ διήθησιν τῶν ἀποχωρημάτων τῶν παρὰ τοὺς Ἀγίους Ἀσωμάτων στρατιωτικῶν βόθρων.

Ἡ αἰτιολογία αὕτη τοῦ κ. Βάφα θὰ ἐπιρρώσθῃ ἀκλονήτως κατὰ τὸ ἐφετεινὸν θέρος, ἐὰν δὲν θὰ ἔχωμεν ἐπι-

δημίαν, διότι πιστεύομεν ὅτι ἤρθησαν καὶ αἱ δύο αἰτίαι τῆς περυσινῆς ἐμφανίσεώς της.

Θὰ εὐχαριστούμεθα πολὺ ἐὰν τὴν ἀξιόλογον μελέτην τοῦ κ. Βάφα ἐδημοσίευσεν τὸ *Μη Χάρεσαι*· ἀλλὰ ἐχαίρεκα καὶ ἐντυφήσαντες ὅτι ἐκινώθη κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ Αἰῶνος, ὅστις τόσον σεβδαλιδικὰ εἶχεν ἀναλάβει πέρυσιν τὴν ὑπεράσπισιν τῶν νοσηρῶν ὑδάτων τοῦ Κεφαλαρίου. Φαίνεται ὅτι ὁ συντάκτης τοῦ θὰ ἔχῃ ἀδυναμίαν εἰς τὰς πλυντρίας!

Ἡ ὑπὸ τῆς ἐταιρίας τῶν δημοσίων ἔργων κατασκευὴ **Σφαγείου** διὰ τὴν πρωτεύουσιν εἶναι ἔργον ὠφελιμώτατον ὑπ' ὅλας τὰς ἐπόψεις· ἂν καὶ ἐπὶ τῇ ἀναγγελίᾳ τῆς συστάσεώς της εἴχομεν συμβουλευσεῖν τὸ ἐντιμον Συμβούλιόν της νὰ ἀρχίσῃ τὰς ἐργολαβίας τοῦ διὰ τῆς κατασκευῆς οὐρητηρίων καὶ ἀποπάτων, οὐχ' ἤττον καὶ ἡ διὰ τοῦ Σφαγείου ἐναρξίς τιμᾷ τὴν εὐφυίαν καὶ τὸ ἐπιχειρηματικὸν τοῦ Συμβουλίου. Δυστυχῶς δὲν ἤθελῃσαμεν μέχρι τοῦδε νὰ ὑποβάλωμεν ἑαυτοὺς εἰς τὴν θυσίαν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Σφαγείου. Ἄλλως θὰ εἴχατε τὴν δυσωδεστέραν περιγραφὴν ἐξ ὧν δὲν ἀπαντῶσιν οὐδ' εἰς αὐτὰς τὰς σελίδας τοῦ *Assommoir* τοῦ Ζολᾶ. Ἀρκεῖ νὰ μάθετε ὅτι καὶ πόρρωθεν διερχόμενοι προσβάλλεσθε ὑπὸ τῶν ἀναδιδομένων νεφῶν ἀναθυμιάσεων. Ἐσχηματίσθη ἐκεῖ πηλὸς αἵματος! Ὑδωρ σχεδὸν δὲν διοχετεύεται. Οἱ ἐπιτετραμμένοι τὴν σφαγὴν τῶν ζῶων σχεδὸν δηλητηριάζονται. Αὐτοὶ οἱ μὲ τὸ αἷμα συνοικεωμένοι κρεοπῶλαι ἀποτροπιάζονται νὰ μεταβάνωσιν ἐκεῖ. Ἄν καὶ ἔξω τῆς πόλεως, τὸ Σφαγεῖον εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴν ἐπηρεάζῃ τὴν δημοσίαν ὑγιεινὴν. Οὔτε οἱ Δήμαρχοι, οὔτε αἱ κατὰ καιροὺς ἀστυνομίαι, οὔτε τὸ Ἰα-

σκιάν μου μονολογῶν ὑπολαμβάνων αὐτήν, ἀντὶ τῆς τουρκοποῦλάς μου, ἐννοεῖται δὲ οἰκοθεν, ὅτι ὁ ἥλιος πρὸς τὰ ἔμπρὸς ἔρριπτε τὴν σκιάν μου.

Ἐλεγον λοιπὸν ἐγὼ πρὸς τὴν σκιάν τοῦ ἐγώ μου:

— Γιαβρὺμ, κουζοῦμ, χανούμισσά μου, ἁμάν. Σκλάβος σου νὰ γίνω, δοῦλός σου νὰ πεθάνω. Νὰ μὴ σώσω, νὰ μὴ φτάσω, ἂν τοῦρκος δὲν γινῶ γιὰ νὰ σὲ πάρω

Πέντε λίρες μοῦ δίνει ὁ Πασσᾶς τὸ μῆνα, πᾶρ' τες, σοῦ τῆς χαρίζω. Εἶμαι καὶ δημοσιογράφος, γράφω ὡς καὶ σ' αὐτὴ τὴν *Κλειώ*. Μὴ ἀπορρίψῃς τὸν ἔρωτά μου, διότι αὐτοχειριάζομαι καὶ ἀποθνήσκω ζῶν. Ἀχ, βᾶχ. Θὰ σταμπάρω τὸνομά σου μὲ ἀνάλια στὸ χέρι. Ἐγὼ εἶμαι διὰ σὲ, γενοῦ καὶ σὺ δι' ἐμέ.

Βάρκα θέλω νὰ πηγαίνω μ' ἀνοιγμένα τὰ πανιά Ν' ἀμολάρω τὸ τιμόνι, νὰ μαζεύω τὰ πανιά, Τράβα τὸ κουπί, βαρκάρη, τράβα, ἴσα, δυνατὰ, Ἐγια μὲ, μπάρα μέσα, ταρατὰμ ταρατατά.

Ψυχὴ τῆς ψυχῆς μου, τεθνάναι δὴ κρεῖττον ἢ ζῆν ἐν αἰσχύνῃ. Καὶ τί νομίζεις; Νομίζεις, ὅτι θὰ σὲ ξερᾶσθῃ ἄλλος ἐμοῦ μεῖζον; Οὐ. Λοιπὸν, ἐγὼ εἶμαι διὰ σὲ, ἐλθέ, ἄφες νὰ ριθῶ εἰς τὰς ἀγκάλας σου, διότι εἶμαι τρελός, μὲ τρέλανε.

Καὶ ταῦτα λέγων ὤρμησα νὰ ἐναγκαλισθῶ τὴν σκιάν μου.

Τὴν κυνηγῶ, μοῦ φεύγει. Τρέχω, τρέχει. Στέκομαι,

στέκεται. Ἀπ' ἐδῶ τὴν ἔχω, ἀπὸ κεῖ μοῦ φεύγει, φθάνω πρὸ ἐνὸς δένδρου καὶ ἴσταται ἐκεῖνη πρὸ αὐτοῦ ὀρθία.

Τετέλεσται, τώρα πλέον δὲν μοῦ γλυτώνεις, βοῶ, καὶ ρίπτομαι μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας κατ' αὐτῆς.

Πτωχά μου μοῦτρα.

Πηγνῆς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, μὲ σπασμένη μύτη, καὶ ξεγδαρμένα χέρια κατεκείμην ἐπὶ ὥραν σχεδὸν ὡς ἀναισθητός.

Εἶχα κατασκοτωθῇ.

Τί εἶχε συμβῇ; Ἦμην μεθυμένος, διότι ἀπελθὼν ἐκ τοῦ οἴκου τῆς τουρκοπούλας μου, ἔφερα σθάβρα τὰ μαγαζιά ροφῶν εἰς ἐκάστην ἐπίσκεψιν αὐτῶν καὶ ἀνὰ μίαν μαστίχην.

Φαίνεται ὅτι ἐκ τοῦ ἰσχυροῦ κτύπου εἶχον συνέλθει, διότι ἐγερθεὶς ἔσπευσα πρὸς τὸ δωμάτιόν μου, μὲ βῆμα τόσον ταχὺ, ὥστε ἀμφιβᾶλλω ἂν μὲ κατεπρόφθανε ἡ σκιά μου, ἥτις ἐν τῇ ἐπιστροφῇ μου εἶχε τὴν κακοήθειαν νὰ ἔπεται ἐμοῦ.

Ἀποσιωπῶν τὴν ἀφήγησιν τῶν ὧν ὄνειρων εἶχον εἰδεῖ κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην, καὶ εἰς ἃ προτεστᾶται ἡ τουρκοπούλά μου.

Περὶ τὰς χαρῶν, ἀφοῦ μοῦ διέφυγε τὸ ἐφάπλωμα, περὶ τὴν κλίνην μου στρυφογυρίζων, κατερρίφθην αὐτῆς βαρὺς ἐπὶ τοῦ πατώματος ἐξαπλωθεὶς.

[Ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχές.]

Παλαιάνθρωπος.